

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő:	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.	Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „	Dr. VARGA LAJOS.	
		Felelős szerkesztő:	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
		SZATHMÁRY ZOLTÁN.	Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Gyermekvédelem.

A „Debreczen” számára írta: Kuthy Zs.

A gyermekvédelemnek két főirány felé kell törekednie: erkölcsi és fizikai alapra fektesse azt a társadalom és állam egyaránt. Sajnos, hazánk a gyermekhalandóságot illetőleg Oroszországgal egy fokon áll. Az elhagyott gyermekek neveléséről az akkori Széll kormány némileg gondoskodott. De csak némileg, mert 150,000 apátlan, anyátlan gyermek közül vagy jobban mondva: akikről apa-anya nem akar gondoskodni, mivel egy részt törvénytelen, egy része félárva, de egészen szegény, mindössze 20-25000 nyer elhelyezést az állami gyermek-menedékházakban. Százezeren felül pedig elpusztul, mielőtt az iskola időt elérte volna. Tagadhatlan, hogy a Széll-féle gyermekmenedék hely intézménye áldásos az elhagyottnak nyilvánult gyermekekre nézve. Ámde nem habozom kimondani, hogy az is csak félrendszabály, mert se fizikai, se erkölcsi nevelésük nem kifogástalan. A köz-

ponti gyermekmenhelyek vidékre adják ki az elhagyott gyermekeket. A havi tartásdíj 10-14 korona közt váltakozik.

Ezen 10-14 koronából — nagyon természetes — valamicskét meg is akar takarítani az a gyermektartó. Az is bizonyos, hogy szegény ember csak veszen dajkaságba, kosztra egy ily elhagyott gyermeket, minek folytán annak se fizikai, se erkölcsi nevelése nem olyan, a milyennek lenni kellene. Jól tudom én, hogy a menház vezetősége lelkiismeretesen, odaadón, kötelességtudással őrökdi minden gyermek fölött; a tisztí orvosok időnként megvizsgálják a gyermekeket: ámde ez mind nem elég az idővességhez: ezren felül levő gyermeket 10-14 korona tartásdíj mellett, nem lehet válogatott családoknál elhelyezni, nem lehet kellőleg ellenőrizni. Mi néptanítók, akik eme szerencsétlen gyermekeket tanítjuk és neveljük, látjuk és érezzük a baj okát, a bajnak mibenlétét. Ezen elhagyott gyermekek nevelése és ápolása csak akkor felelne meg a célnak, ha pensionátusokban — árvaházakban neveltet-

nének. Az a szegény gyermektartó munkába megy, a gyermek pedig elcsavarog, mert legtöbbje terhelt, hajlammal bír a rosszra, a csavargásra. Nagy emberszeretet, végtelen türelem és intelligencia kell ahhoz, hogy ilyen félig-meddig züllött gyermekekből embert nevelhessenek.

Azt is jól tudom, hogy pensiókban, árvaházakban való neveléshez nagyobb arányú költség szükséges lenne. Azért mondom, hogy a társadalom szövetkezzék az állammal és mindkét tényező vállalva oldja meg ezt a nagyfontosságú szociális kérdést. — Állítson fel az államtámogatva a társadalomtól — az ország különböző alkalmas pontjain 40-50 ilyen gyermekmenhelyet és ott nevelje és tanítsa a gyermekeket.

Iskola, munkahely, fürdő, tornater, játéktér, mind egy helyen legyen. A tanítók, nevelők, munkavezetők éjjel-nappal együtt legyenek ezen szerencsétlen gyermekekkel, akik atyai szigorral, de jósággal nyervek erkölcsi és fizikai nevelést. Házi iparral, kertészettel tartásdíjuk egy kis része megtérül; a többi

Magyar vendéglátás régen.*

Írta: P. Abrahám Ernő.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Akik olvassák Herzeg Ferencnek az Uj időkben folyó regényét s figyelemmel kísérték Huszti Huszt szélhámosságait, azok emlékezni fognak arra a hatásra, melyet a nevezett — ur elegáns angol bőröndjén hivalkodó 3 szálloda neve gyakorolt a vele utazó két hölgyre. Hotel Savoy, Palace De Nice, Grand Hotel.

A világ 3 lelegegansabb szállodája. — Nem csoda, ha a különben szeretetre méltó és szellemes hölgyek olvasatlanul is hittek nevezett ur milliőiban. Minden elgondolható kényelmet biztosítanak ezek a szállodák azoknak a szerencsés halandóknak, akiknek legalább is annyi pénzük van, mint egy másodrendű szálloda tulajdonosának.

A mai kor emberének ez fel se tűnik; természetesnek találja. Eszébe se jut, hogy valamikor másképen volt.

Pedig volt idő, mikor nemcsak, hogy ilyen páratlan kényelmű hoteleknek, de csak egy kis rongyos csárdának se volt híreszoles Magyarországon. Talán nem lesz ér-

* Felolvasatott a debreceni kávésok, vendéglósok stb. multságán.

dektelen, ha egyet mást elmondok arról, milyen volt akkoriban a vendéglátás.

Thurzó Szaniszló is, akár most Hauer Berci, annál örömebb látta a vendéget, minél tovább időzött, mentől többet magával jött, s mennél többet evett ivott. Barsy Párlól maradt fenn, hogy mikor egyszer egy hélig nem volt vendége, beteges lett a bánatnak.

Hauer Berci azt hiszem, belehalna. E rövid kitérés után képzeljük vissza magunkat abba a korba, melyben Apor elbeszélése szerint Erdélyországot egy pénz nélkül keresztül lehetett utazni. Vendégladónak híre se volt, s mikor később Kolozsvárra valahol a közép utcában tető alá húzták az első vendég fogadónak titulált házát: napnap után tömeges nép bámulta a falára festett két ember nagyságu szakácsot, amint kezében óriás késsel forgolódik a tűzhely és az irott fazekak előtt.

Igy volt ez Magyarországon is s ezért aztán a vendégszeretetet nem csak a természetes hajlam, a családi és másfajta ünnepek, de a szükség is növelte. Ott szállt meg az utazó, ahol beesteledett, vagy megrekedt. Rendesen birtokosoknál, vagy híres vendégszerető házaknál. Mindenütt szívesen látták s akárhánszor erővel marasztották. Másszor meg a rosszut, Tiszaáradás, hábo-

rus idők, s más hasonló akadályok kényszerítették maradásra.

Egy-egy vendég érkezését nagy lakmározások, vigaságok esapására használták fel. Felvonatták a kárpitókat és drága szőnyeget a szobák falaira, a tárházból rendre előkerültek az ezüst tálak, tányérok, s a dus és drága asztaldiszek. Kést, villát, kanalat rendszeren a vendég vitt magával. Nem mintha tolvajlástól tartott volna a gazda, mint annak a „Bizalomhoz” címzett vendéglőnek a tulajdonosa, aki az evőeszközöket az asztalhoz láncoltatta, hanem egyszerűen azért, mert néha különösen keresztelőkön, lakodalmakon, de névnapokon is oly rengeteg számú vendég gyűlt össze egy-egy vendégségen, hogy még az akkori udvartartások is képtelenek lettek volna őket elegendő késsel villával, kanállal ellátni.

Ezek a nagyobb kuriák igazi vendégfogadók voltak. Mindég készek vendéglátásra, úgy, hogy vendégvárás idején felesleges volt Thurzó Györgynek külön levélben utasítani feleségét szíves vendéglátásra, gondoskodásra.

A háziak legfőbb gondja volt, hogy a vendégek semmiben fogyatkozást ne szenvedjenek. Némelyik vendég, ha csak egyszerűen látogatába ment is egész készletet vitt magával. Igy utazott Erdélyből 70 ló-

A Füredi, Krammer hangversenye

f. hó 25-én
hétfőn d. u. 5 órakor
Bika dísztermében.

Elsőrangú műsor! Mérsékelt helyárak! 0-0-0 Jegyek a Hegedűs és Sándor cégnél kaphatók.

pótolja az állam és társadalom. A mit az állam veszít eme gyermekmenházak fentartása által, az vissza térül a társadalomnak az által, hogy jóra való, szorgalmas és becsületes munkásokat nevel. Ott van pl. Berlinben a Lette-féle intézet, amely a német császárné védnöksége alatt áll. Onnan a gyermekek mint kész emberek kerülnek ki. Ott van kisdédóvó, elemi és polgári iskola, felsőbb leányiskola és tanítónőképző, boue és nevelőnő képző, szabó, esztergályos, kefekötő és könyvkötő műhely, csipkeverő, fehérnemű-varroda, a hol erre mesterségekre tanítják mindkét nembeli árvákat, a kiknek nincs hajlamuk a felsőbb studiumokra.

Pestolozzi János, híres svájci pedagógus, a francia forradalom lezajlása után egymaga, minden külső segítség nélkül 1780 körül először Neuhausban, aztán Burgdorfban állított fel ilyen nevelő-intézetet, ahol néhány száz elhagyott árvát nevelt és a költséget — a gyermekek kézimunkája árán fedezte. A negyvenes években Gönczy Pál volt kultuszminiszteri címzetes államtitkár és Karap Mór Zeleméren — közel Debrecenhez — alapított egy gazdasági iskolát, amely szép virágzásnak indult. Csak a szabadságharc oszlatta fel.

Ott is a költséget az iskola tanulóifjuság a kézimunkája fedezte. Nagyon természetes, hogy az a kézimunka csak a 8 éven felüli gyermekeknél kezdhet jövedelmezőséggel birni. Azt a munkát, a mit az 5-8 éves gyermek végez, papír és sásfonás, az csak arra való, hogy a gyermek kezügyességét, esztétikai érzését fejlessze.

De az egész munkának kell, hogy inkább nevelőhatása legyen.

val, számos szolgálával, katonával, hadnaggyokkal, vezeték lovakkal és nagy pompával 1666-ban Teleki Mihály, Bethlen Miklós társaságában Késmárkra gróf Tökölyi Istvánhoz. Szörnyű nagy vendégség volt, mely tovább tartott egy hétnél, s melyről Bethlen azt írja, hogg néha-néha megtörtént, hogy 6 és Teleki józanok maradtak.

Hogy az e fajta lakmározásról fogalmunk legyen leírom az akkori időkből egy galgócivári ebéd étrendjét, amelyet január 1-én szolgáltak fel. 18 fogásból állott és pedig:

1. Tehénhus tormával.
2. Kappan mézelt tésztával.
3. Leves kenyérrrel, kolbász.
4. Kecsege sóba.
5. Gyümölcsös lével, biberfark.
6. Indiai tik (tyuk).
7. Borjubél tejbe.
8. Bánytűdő tiszta borsal.
9. Bánytűdő lemóniával.
10. Lud tiszta borsal.
11. Borju hus ispékkal.
12. Savanyukáposzta tehénhussal.
13. Lud süte.
14. Apró madár disznóhus-peccenyével.
15. Császár madár süte.
16. Pástétom.
17. Ostya, béles.
18. Apró pástétom.

Aki esetleg mégis éhen maradt, az úgy ahogy jóllakhatott azután vacsorán, amely mindössze is szerény — kettő hijján — 20 fogásból állott. Január 2-án az ebéd 18 tál étel a vacsora már csak 12 fogás, de a következő napi ebéd kárpótlásul 20 fogásu,

Azért ismétlem, hogy a társadalomnak és államnak kell hozzájárulni anyagi áldozatával. Én csak az eszmét vetem fel azon alkalomból, hogy ágilis főispánunk a gyermek liga megalakulását tüzte ki egyik céljául. Gondolkozzanak felette az illetékes tényezők.

Politikai hírek.

Négyhónapos nyári szünet. Politikai körökben tegnap az a hír terjedt el, hogy a kormány már május végén bereszkíti a képviselőház tanácskozását és négy hónapos parlamenti szünetet tart.

Justh Gyula és a terembiztosok. A husvét után való időben valószínűleg érdekes változás történik a Házban. Justh Gyula elnök régtől fogva nem barátja a terembiztososi intézménynek, mert meddő erőpazarlásnak tartja, hogy intelligens és tanult emberek szolgálai munkát végezzenek az ülés termében. A képviselőház tisztikarának utolsó vacsoráján Justh közölte is a terembiztosokkal, hogy már legközelebb berendeli őket a Ház irodáiba s azt a szolgálatot, amit eddig végeztek, szolgálókra bizza.

A kiegyezés.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, március 21.

Ma reggel elutaztak Budapestről az osztrák közigazgatási miniszterek és a szakelőadók, csak Beck báró osztrák miniszterelnök maradt Budapesten, hogy a kora délutáni órákig tanácskozzék a magyar miniszterelnökkel. A kiegyezés tegnapi tárgyalásáról forgalomba került összes hírek szerint a kiegyezés dolga igen rosszul áll. A tanácskozások első két napján ugyanis némi közeledés jött létre a magyar blokk és a fogyasztási adók elkülönítése dolgában, ellenben tegnap a vasúti kérdésben semmiféle megegyezés nem jött létre, úgy, hogy

hogy azt ne higgyék a vendégek, hogy elfogyott a gazda szivessége.

Érdekes a január 8-iki vacsora is, amelynek 20 fogása közül következő különféle módon készült peccenyéket emelem ki.

1. Kappan törött lével, bárányhus ecettel sájával, csuka káposzta levébe, őszeimber süte, lud tiszta borsal, császármadár süte. Nem szivesen fizetném ki azt az összeget, amelyet Németh András számította fel egy ilyen száz terítékű bankettért.

Bort nem kellett kérni senkinek, ürmös, fehér, veres, asszu, meg mindenféle fajta bőven volt. A pohárnokok kötelessége volt, hogy minden pohár, serleg mindig tele legyen.

Ezek a pátriárkhális idők elmúltak; de a vendégszeretet még ma is kiváló tulajdonsága a magyarnak. Nem is a vendégszeretet megfoghatósága teremtette meg a mai nagy városok, fürdőhelyek fényes hoteljeit. Hiszen üzleten kívül házi körökben a szálloda tulajdonosok, vendéglősök csak olyan szivesen látják a vendéget, mint a más állásu és foglalkozásu házi gazdák. A technika fejlődése az utazás gyorsabbá, szükségesebbé vállása a kereskedés növekedése szükségképpen megteremtették és fejlesztették a szállodák és vendéglők különféle fajtáit.

ezen a téren éles ellentét maradt fön. A határidő kérdésében a magyar kormány határozottan ragaszkodik a maga álláspontjához, mert hosszú lejáratu szerződésről, különösen Kossuth Ferenc hallani sem akar. Az osztrák kormány tudvalevőleg új tervvel állott elő: azzal, hogy tizenöt évre kötéssék a vámközösségre vonatkozó szerződés. A magyar kormány azonban erről a határidőről sem akar hallani, hanem követeli, hogy 1915, illetve 1917-ben feltétlenül állítsák fel az önálló vámterület. Ez a helyzet ma a kiegyezési tárgyalásokban. — Az osztrákok még mindig bizakodnak a teljes győzelemben s azt hiszik, ha a mostani budapesti tárgyalások alatt ki is csuszott egy kicsit lábuk alól a gyékény, a husvét után Bécsben tartandó újabb tanácskozásokon jól megvetik lábukat a harc terén s visszahódítják a maguk részére még az elvesztett talajt is. Az osztrák sajtó jajveszékelt, az osztrák közvélemény pedig szakítással fenyeget. Azt hiszik, hogy ezzel megrémítik Magyarországot, pedig éppen ellenkező a helyzet. — Magyarországon a népgyűlések egyre-másra elfogadják azokat a határozati javaslatokat, melyek a vámsorompók felállítását követelik.

A kiegyezés dolgában tehát meglehetősen bizonytalanság előtt állunk. Régen volt magyar kormány olyan nehéz helyzetben, mint ez a mostani. De viszont azt is meg kell állapítanunk, hogy a tárgyalások eddigi menete még sem hatott döntőleg a sorsára.

Budapest, március 21. A négy napig tartó kiegyezési tárgyalások, — hír szerint — teljes eredménytelenséggel, ma véget értek s csak husvét után fogják azokat folytatni Bécsben. A magyar kormány nem csak szigoruan ragaszkodott a rövid lejáratu szerződéshez, hanem már 1917-ig is a fogyasztási adók elkülönítését követelte.

Városháza és vármegye.

A nagyerdői nyárilakások ügye. A város nagyerdői nyárilakásainak bérlői tudvalevően azt kérvényezték, hogy ők nyilvános árverésen kívül újból megkapják a villák bérletét. A tanácsnak tegnap kellett volna e kérvénnyel foglalkoznia, a döntést azonban elhalasztotta hétfőig, mikorra a főmérnök beterjeszti az árverési feltételeket s az összes helyszini rajzokat. A bérlők kérését valószínűleg nem fogják teljesíteni.

A világitási-bizottság ülése. Debrecen város világitási-bizottsága e hó 30-án délután 5 órakor, Körner Adolf tanácsnok elnöklete mellett ülést tart.

A villamos gépészmérnöki állás. A városi tanács a világitási bizottság javaslata alapján Aberle Rajmund lévai mérnököt alkalmazta. Az erről szóló értesítést tegnap küldték el Aberlének, ki április során már el is foglalja állását.

Selmeobánya kérése. Selmeobánya sz. kir. város átirt Debrecenhez, támogatnók mi is a kormányhoz intézendő azon kérését, hogy az ott évtizedek óta fenálló erdészeti főiskolát ne helyezték el más helyre. A tanács Török erdmester referálása alapján az átíratot pártolni javasolja.

Tanácsnok-választás Nánáson. A Nánás rendezett tanácsu városnál megüresedett közigazgatási tanácsnoki állást ma tölti be választás útján a képviselőtestület tisztújító széke. Kovács Gyula alispán, ki a tisztújító széken elnökölni fog, tegnap Hajdúnánásra utazott.

— Szép és jó tartós cipőket csak —
ELFENBEIN és KLEIN

cipő üzletében szerezhető be, hol saját műhelyükben készül férfi-, női és fiú cipők szolid, szabott ár mellett. Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Piac-utca 28. sz. Főtözsde mellett.

A város kövezési programja.

A legszegényesebb tervezet.

Nincs elég pénz.

— március 22.

(Saját tudósítónktól.) A hetekig mellőzött s előkészítetett kövezési programot tegnap végre letárgyalta a tanács, elfogadván az általános-ságban már ismertett főmérnöki tervet, mely az anyagi eszközök szűkös volta mellett is kéri minden-kepen azon programok közül, mi-ket a közutak javítására a Debrecenhez hasonló nagyon városoknak alkotniuk kell. Amíg nekünk egy-egy Baross, egy-egy Damjanich-utcánk van, hol jó gyalogjáróról álmodozni is hiúság, kocsit helyett pedig a legkisebb esőzés után is sártenger fogadja a tengelyt, addig Debrecen városának nem szabad tűrnie, hogy agyagi eszközök hiánya miatt s egyedül ezen a címen az ideihez hasonló programmal álljon elő.

Ezen az állapoton segíteni kell. Szerintünk a követendő s egyedül helyes módszer az, hogy a köve-zési költségvetést külön két címre nézve kell ezután megajánlani s a várás évi költségvetésébe beállítani. Egyik címben a már létesített utak és kövezetek résztörlesztései s a fentartási és javítási költségek szereplnének, és az ezen cím alá eső összegek évről-évre mintegy állan-dóan megajánlhatnának. A másik cím, a tulajdonképeni kövezési prog-ramm viszont azon költségeket fog-lalná magában, melyet Debrecen városa a hiányzó számtalan ut-és utcakövezet kiépítésére szán. Ez a cím ennél nagyobb összeggel nyer-jen kielégítést; ezen a címen Deb-recen városának évente legalább 300 ezer koronát kell megszavaznia, mindaddig, míg utaink kiépítése tekintetben az elfogadható legtűr-hetőbb színvonalig eljutnak. Ez, gondoljuk, nyolc-tíz év kérdése lehet.

Azoknak kedvéért, akik esetleg kételkednének ez indokolt óhajítások indokolt voltában, ideik a város teljes terjedelmében a szegényes kövezési programot, melyet Aczél Géza fő-mérnök javaslata alapján a tanács tegnap módosítás nélkül elfogadott. Ime a tételek:

1. A Hatvan-utca 71. számú ház előtt vidéki szekerek megállóhe-lyének kikövezésére — — — —	7200 K
2. A monostorpályi-i köut építésé-nek második részlete — — — —	14850 „
3. A Kossut-utca eleji aszfaltbur-kolat költségeinek második harmada — — — — — — — — — —	9186 „
4. Wesselényi-téren, a bábaképezde előtt vezető ut kiépítése — — — —	5040 „
5. Piacrendezésre takarékpénztárba teendő — — — — — — — — — —	25000 „
6. Kavicsos utak fentartása — — — —	12750 „
7. Kockaburkolatok fentartása — — — —	5800 „
8. Anyagfuvarozás, hengerezés és javítás költségei — — — — — —	11981 „

Összesen tehát 91807 K

amely összeggel még a 100,000 koronás évi budget sincs kimerítve. Ennek a program-nak irrealitását és a tulajdonképeni kövezési politikától való messzetévedését legfrappán-

sabban a terv ötödik pontja igazolja, mely a fölhasználni szándékolt összegnek több mint 25 százalékát nem a tulajdonképeni kövezés céljaira, hanem piacrendezésre veszi igénybe.

Gyökeres és teljes változtatásokra, az egész kövezési politika módosítására s kiter-jesztésére van itt szükség. Kövessük e tekin-tetben a sokszor oly mélyen lesajnált szom-széd „pakkongvárost“, Nagyváradot, melynek közutai ma vetekednek a budapesti köz-utakkal.

Művészet.

Olympi-estély. Tegnap délután tar-tatott meg az első olympi-estélyt, amelynek műsora igazán a legkiválóbb műgényeket is kielégíthette. Igen nagy sikere volt Szakács Andornak, aki egy feltűnést keltő drámai jelenetet adott elő. Drumár János és Dénes Arthur művészi zongorajátéka, Nagy András pompásan előadott énekszámait, dr. Király Péter költeményei, Szakács Ilus szavalata és különösebben Karcsub Dénesné urnó mű-vészi operaiárai méltán szolgáltak rá a tetszésre.

Forradalom Romániában.

Egy város végveszedelemben.

A lázadók rohamra készülnek.

— Express tudósítás. —

A romániai parasztlázadás óriási mérveket ölt. A parasztek mindenütt fölfegyverkeznek és pusztítanak.

Ma egy bukaresti telegramm azt jelenti, hogy nagy veszedelem fenyegeti Jászvásár városát, ahová a közeli községekből sok zsidó menekült.

Már napok óta a parasztek nagy tömegekben jelennek meg a város közelében s igyekeznek a városba jutni. A vámsorompóknál minden-féle katonai őrsg áll, amely a pa-raszteket föltartóztatja. A parasztek nyíltan megvallják, hogy azért jöt-tek, mert azt mondták nekik, hogy a városban kitört a forradalom.

A pakurári vámnál összeütközés is történt; ezt a vámot csak tíz lovas katona őrizte, amikor hirtelen mintegy háromszáz főből álló tömeg át akart menni rajta. A tömeg be is hatolt a városba, ha a legváltás-gosabb pillanatban a kaszárnyából az őrsgnek segítsége nem érkezik. Az ujonnan érkezett katonaság a pa-raszteket hamarosan szétszórta. Ez eset miatt az összes vámok őrsgét megerősítették.

Ma reggel őrjáratok indultak ki, hogy a város környékét kikutassák. Az őrjáratok konstatálták, hogy a város körül levő völgyekben és er-dőkben óriási néptömegek rejtőz-ködnek. Az őrjáratok hamarosan visszatértek s tapasztalatukról jelen-tést tettek. A város körül rejtőzködő parasztek számát negyvenezre te-szik.

Tell tábornok, helyőrségi pa-parancsnok lakásán értekezlet volt, amelyen megvitatták azokat az intézkedéseket, amelyeket a parasz-tek esetleges támadásával szemben tenni kell. — Mivel a parasztek föl-vannak fegyverkezve puskával és bunkóval, a tanácskozáson kimond-

ták, hogy a katonaság szükség ese-tén használni fogja fegyverét.

Attól tartanak, hogy a parasz-tek éjnek idején kísérlik meg, hogy a városba bejussanak. A lakosság közt nagy az aggodalom amiatt, hogy a helyőrség nagy részét na-pokkal ezelőtt a fenyegetett vidéki városokba küldték.

A hadügyminiszterhez fordult tehát segítségért, aki Bukarestből és Foksaniból rendelt csapatokat Jász-vásárba.

Jassy, márc. 21. A város körül fekvő erdőkből ma lövések hang-zottak. Minden jel arra vall, hogy Jassy városát tervszerűen megostromolják. A parasztek Werndl-fegy-verekkel vannak ellátva. Legtöbbje kiszolgált katona, aki tud fegyver-rel bánni. Ma a városban több em-bert letartóztattak ama gyanu alatt, hogy szövetségesei a lázadóknak és az a feladatuk, hogy az első ostromra lángba borítsák a várost.

Csernovitz, márc. 21. Román kerületből jelentik, hogy a lázadás már oda is áterjedt. A földbirtoko-sokat és bérlőket 400 különböző he-lyiségekből összeverődött paraszt fe-nyegeti. Sacharic Mózes földbérlő Dvoretiekből, Mihalmi kerületből, aki súlyosan megsebesülve, feje és arca teljesen sebkötésbe bepólyálva fekszik egy csernovitzi szállodában, következőket beszéli:

Hétfőn este körülbelül 600 paraszt közeledett a birtokom felé. Rémülettel el-telve gyorsan összekapkodták a házban levő legértékesebb holmikat és elmenekül-tünk. De egy árulóleány megmutatta a pa-raszteknak relytekhelyüket. Noha az ajtó el volt torlaszolva, nem menekülhettünk el a parasztek elől, kik időközben vandali dühvel garázdálkodtak. Erőszakkal feltör-ték az ajtót és vezetőjük, egy husz éves suhanc elém állt és így szólt:

— Zsidó, ide a pénzedet!

Felésememet, aki tiltakozni akart, e pereben egy fickó, aki azelőtt, mint istál-lófiu szolgált nálam, megragadta a hajánál fogva és a földre teperte. — Egyetlen öt éves fiamat a szörnyetegek egyike fel-kapta és elvitte. Letérdeltem a parasztek előtt és odaadtam nekik egész vagyono-mat csak hogy a pusztá életemet meg-menthessem.

Fazekas és Diószegi emlékezete.

Emlékünnep a főiskolában.

— március 22.

(Saját tudósítónktól.) A főiskola ifju-sága tegnap délután ünnepelte meg a deb-receni Fűvészkönyv megjelenésének százados évfordulója alkalmából Diószegi Sámuel és Fazekas Mihály emlékét. — Az ünnepélyre, melyet a főgimnáziumi önképzőkör a zene-kör és vegyeskar közreműködésével rende-zett, zsufolásig megtöltötte igen előkelő kö-zönség a főiskola disztermét.

Az ünnepélyt dr. Csűrös Ferenc beszéde nyitotta meg. Beszédében vázolta dr. Csűrös, hogy mily nehéz viszonyok és körülmények közt alapították meg Diószegi és Fazekas a Fűvészkönyv megírásával és kiadásával a magyar botanika alapját.

Méltatta Fazekas költői érdemeit is és mindkettőnek azon ragyogó tudományszere-tétét, mely által minden akadályt legyözve megvetették alapját egy tudomány ágának.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a főgimnáziumi vegyeskar adott elő Mácsai Sándor átiratában egy népdal egyveleget, melyet zugó tapsvihar követett.

Majd Lovász László szavalt el igen szépen Fazekas költeményeiből pár darabot. A következő szám Bellini Bianka és Fernandó nyitánya volt. A dalban művészi precizitással előadott zeneszám nagy és osztatlan hatást kelettet.

Bíró Zoltán ifjúsági elnök tartott ezután emlékbeszédet Fazekasról a híres Ludas Matyi szerzőjéről és Diószegi Sámuelről. Az emlékbeszédet zajos tetszésnyilvánításokkal fogadta a közönség.

A zenekar által előadott régi magyar dalokat Vass Károly felolvasása követte. A kékszalagos huszár címen olvasott fel egy igen élvezetes elbeszélést, mely telve volt Diószegi és Fazekas életéből vett érdekes epizódokkal.

A minden ízében nagy erkölcsi sikerrel járó emlékművepélyt Julow Jenő szavallata zárta be. — A nagyközönség a zenekar által előadott Rákóczi-induló hangjai mellett oszlott széjjel.

Színház.

Műsor.

Péntek Lotti ezredesi operette „A” bérlet. Szombat „A vén baka” népszínmű „B” bérlet.

Vasárnap d. u. „Katalin” operette. Bérletszűnet.

Vasárnap este „Cigánybáró” operette. Kis bérlet.

* **A Koldusgróf** fő női szerepében ismételte meg Föthy Frida bucsufellépését tegnap este telt ház előtt. A közönség most is lelkesen ünnepelte Föthy Fridát, aki méltán rá is szolgált a közönség szeretetére debreceni működése alatt. — Most is virágajándékot kapott. A többi szereplők közül most is különösen Árkossy Vilmos vált ki.

* **Rákóczy Színház.** A főváros egy újabb s nálunk még teljesen új irányu Cabaret színházzal szaporodott az elmúlt hónapban teljesen párisi mintára „Rákóczy Színház” címmel. Eddigi műsora oly fényesen van összeállítva, hogy napról-napra telt házakat vonz. A színház elsőrendű erővel van összeállítva. Hír szerint a nyáron a színház vidéki körútra indul s városunkat is utba ejti.

* **Műsor-változás.** Holnap, szombaton Zilahy igazgató hirtelen közbejött elutazása miatt a kitűzött „Vén baka” című népszínmű helyett „A vig ózeveg” kerül színre a már ösmert szereposztásban. A „Vén baka” előadása pár napra elhalasztatott.

* **Radó Anna bucsufellépte.** Legutoljára maradt a bucsuzásban Radó Anna, a társulatnak ez a szép hangú, kiváló szorgalmu énekesnője, ki a legnagyobb mértékben bírja a közönség szeretetét, melyre minden tekintetben rá is szolgált. Radó Anna utolsó fellépte vasárnap este lesz, a „Cigánybáró” operettében.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz. Délután három órakor mérsékelt helyárrakkal színiere kerül Herczeg Ferenc nagy sikert aratott színműve a „Dérnyé ifjasszony”. A címszerepben H hnel Arankával. a darab szereplői maradnak a régiék.

* **Boda Ferenc** ujonnan szerződött tag vasárnap este lép fel először a „Cigánybáró” operette Barinkai szerepében. Boda Ferenc eddig a kolozsvári nemzeti színház tenoristája volt és ott a legnagyobb elismeréssel fogadták működését. A többi szereplők maradnak a régiék.

* **A Milliárdos kisasszony** operette újdonságra nagy ambícióval készül a személyzet a bemutató előadás hétfőn, folyó hó 25-én lesz.

Kutyairtas akadályokkal.

Ellenszegülő lakosok.

Tizenöt feljelentés.

— március 22.

(Saját tudósítónktól.) Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a Csapókeremben levő kutyák nagy részén kiütött a veszettség. Nehogy a veszedelem tovább terjedjen a hatóság erélyes intézkedéseket tett folyamatba.

Először zárlatot, majd pedig miután ezen óvintézkedés nem mutatkozott kielégítőnek, elrendelte az összes kutyák kiirtását.

Az irtási munkálatok javában folynak, de erősen gátolja annak eredményességét az, hogy a lakosság valóságilag ellenszegül és nem engedi, hogy a rendeletet szigorúan végrehajtsák.

Az még csak enyhébb ellenszegülés, hogy a kutyákat a lehetetlennél lehetetlenebb helyekre eldugják és elrejtik, hanem sok helyütt a hatóság embereit be sem eresztik. A kapukat bezárják, sőt eltorlaszolják. Valóságos ostromokat kell megindítani aztán az ilyen helyeken.

Megtörtént számtalan helyen az is, hogy a hatóság embereinek nekitámadtak és kizavarták a házból.

Ezért aztán a gyepmesteri telep legényeit most már állandóan nem egy, hanem két-három lovas rendőr kíséri.

Igy is sok helyen történik galiba. Az ellenszegülőkkel különben erélyesen bánnak el. — Tegnap is nem kevesebb, mint tizenöt feljelentést adott a mezőrendőrség be kihágások címén a bünygyi osztályhoz.

A feljelentett lakosok szigorúan meglesznek büntetve, mert utóvégre is, ha az oktalan ellenszegülések miatt csak egy két kutya marad elpusztítatlan, megferőzheti az összes környékbeli kutyákat, ami igen veszedelmes állapotokat volna maga után.

Gyermekhullák a Nagyerdőn.

Titokzatos büntény.

Ki a tettes?

— március 22.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számunkban hírt adtunk, hogy a Sesta-kert és a Nagyerdő összeshövelésénél egy fa tövében elásva egy dobozban két iker ujszülött holttestet találtak meg. A borzalmas lelet egy titokzatos büntény nyomára jött, melyben a csendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást.

A büntényt övező ténykörülmények annyira homályosak és titokzatosak voltak, hogy ha csak a véletlen nem jön segítségül a nyomozás aligha mutathatótt volna fel valami eredményt.

De a véletlen ugyancsak kezére játszott a nyomozó hatóságnak. A csendőrség ugyanis, igen helyes következtetésekből kiindulva állandóan figyelemmel tartotta azt a tér-

séget, ahol a gyermek hullák el voltak ásva, számítván arra, hogy a bűnös a lapokból értesülve a felfedezésről, okvetlen felkeresi azt a helyet, hogy meggyőződjön, csakugyan az ő bűnténye került-e napfényre.

A reggeli órákban csakugyan megjelent ott egy 24—26 éves szégyenes ruházatu nő, ki határozott megdöbbenéssel látta, hogy a föld fel van dugva és a hullákat tartalmazó doboz eltűnt.

A következő pillanatban azonban már menekülni próbált, de a csendőrök elfogták és letartóztatták.

Kitűnt, hogy valami Tar Erzsébet nevű külvárosi lakos. Egész nap tartott kihallgatása, de sikertelenül, mert állhatatosan tagadott. Kinyomozott ugyan a csendőrség egy férfit is, kivel állítólag Tar Erzsébetet hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott és e bűnös viszonyból származott volna a viszony. És a nő, hogy a szégyentől megszabaduljon határozta el magát az ujszülöttek elpusztítására.

Mindketten állhatatosan tagadtak mindent. Vallatásuk késő estig tartott, de vajmi kevés eredménnyel. A nyomozás és vizsgálat minden irányban nagy eréllyel folyik.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok .. .. lépcső-folyosóján. Telefon 412 .. ..

Kávésa vendégek ellen.

Román nótá és a kitalítás.

— március 22.

(Saját tudósítónktól.) Mulatságos részletekkel tett feljelentést ma a rendőrségen egyik debreceni kávéház tulajdonos. Arról van ugyanis szó, hogy a kávézás a kávéházak latogatásától több rendbeli okoknál fogva tiltani kéri az egyik helybeli gyalogezred legénységét.

Az eset előzményei a következők:

Tegnap a kora reggeli órákban Lévai Izsó Csapó-utcai Rákóczy-kávéháza beállított Domokos László 61. gyalogezredbeli őrmester és Serli László ugyanazon ezredbeli szakaszvezető.

A hadfiak különböző italokat rendeltek, majd pedig az italok fogyasztása közben oly jó kedvük kerekedett, hogy nótára gyujtottak. Ugyancsak erős hőstenorban dalogattak — románul. A jelenlevő többi vendégek fülét természetesen igen kellemetlenül érintette az idegen szó, de azért a vitéz uraknak nem igen volt hajlandóságuk magyar vezény, illetőleg énekszóra kötelezni.

Ez különben is a legkisebb baj lett volna, de mikor a záróra elkövetkezett és a tulajdonos a katonákat távozásra intette, azokban felébredt a hadi vitézség, nagy botrányt csaptak, majd pedig a kávéra támadtak és nem épen figyelmes bánásmódban részesítették. A nagy botránynak az időközben elősietett rendőrök vetettek véget.

A kávézás természetesen nem hagyta abba a katonák botrányos viselkedését, ha-

Parthie vétel folytán!

... míg a készlet tart mindenféle női- és férfi, valamint gyermekcipők rendkívül olcsón árusítatnak ell!

Neumann Testvéreknél

Debrecen, a Tisza-palotában.

Tavaszi újdonságok naponta érkeznek!!

nem másnap reggel feljelentést tett a rendőrségen ellenük. Feljelentésében kéri a rendőrséget, hogy hasson oda a katonai parancsnokságnál, hogy a 61. gyalogezredbeli legénység kávéházának látogatását tiltassék el.

Valószínű, hogy a különös kérelem megtételére nemcsak a garázdálkodás, hanem az indította a tulajdonost, hogy a román nótázás a többi vendégek körében minden alkalommal élénk visszatetszést szül.

A rendőrség mindjárt át is tette az iratokat a katonai hatóságához.

Személyi hírek. Asbóth Kálmán kereskedelemügyi minisztériumi tanácsos tegnap Debrecenbe érkezett. — Lovag Weisz huszártábornok néhány napi itt tartózkodás után Temesvárra visszautazott.

Darányi miniszter debreceni lóvásárlása. Darányi Ignác földművelésügyi miniszterhez is eljutott a debrecen városi ménes hire-neve. A miniszter uradalmi intézősége nemrég értesítette a várost, hogy a miniszter husz lovat óhajt venni a város lóállományából. A tanács tegnapi üléséből értesítette az intézősége, hogy a kért lovakat Markovics ménesmester kiválogatta s teljesen jó kondícióba való hozataluk végett az epreskerti majorban helyezte el. Együttal meghívta a város Darányit és jószágigazgatóját, hogy jöjjenek el Debrecenbe s tekintsék meg a lovakat.

A jogászok közgyűlése. A debreceni jogász és tisztviselőkör e hó 24 én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja meg évi rendes közgyűlését saját helyiségeiben. A közgyűlésen részleges tisztújítás is lesz.

Ki kell váltani a fakompetenciát. A városi tanács értesíti az érdekelt kompetenseket, hogy ingatlanuk után járó failletőségüket e hó 31-ig, a régebbi szabályszerű rendelkezés értelmében, okvetlenül váltsák ki. Akik ezt nem teszik, azoknak igénye a fára nézve elvész s kompetenciájuk felett a város szabadon rendelkezik.

A hírlapirodalom köréből. Loránt József rokonszenves és derek hírlapíró társunk a D. R. U.-nál viselt felelős szerkesztői állásától tegnap megvált s hír szerint új lapot indít.

Debreceni honvédek az árviz ellen. A nagy hóolvadásra, mint előrelátható volt, zajlani kezd a félelmesen szilaj Tisza. Tokaj alatt már közel fenyeget a baj, de pár nap múlva zajlani fog a folyó Szabolcs s Hajdumegye határában is. A debreceni 5-ik honvéd gyalogezrednek egy, jobbára utászkatonaikból összeválogatott százada kiment a Tiszához, hol a hatóságok felügyelete alatt az árvédelmi töltések és gátok megerősítése körül segít az ártéri közérőnek. A Tiszacsegei folyásánál egyelőre a megfigyelés álláspontjára helyezkednek: kémlelik, megfigyelik óvatosan, hogy mennyire fejlődik az árviz s mikor kell a veszedelem elhárítására teljes erővel talpra állani.

A debreceni állomás új raktárfőnöke. Gál Samu máv. ellenőr, a debreceni vasutállomásnak több év óta raktárfőnöke, — mint értesülünk — a napokban megválik ezen állásától s az üzletvezetőség központi hivatalába vonul be. A rokonszenves raktárfőnöknek, hosszú működése alatt a kereskedő és gazdavidálgatás bizalmát és teljes elismerését érdemelte ki, Thron Lajos perbenyiki állomásfőnök lesz az utódja.

A Weissenberg-imaház ügye. A Weissenberg testvérek tizenhárom város-utcai imaháza már több fórumot fnglalkoztatott. A közigazgatási-bizottság legutóbb vizsgálatot rendelt el arra nézve, hogy vajjon csakugyan állandó istentiszteleti hely-e ez az imaház? Minthogy ez a körülmény maguknak a Weissenberg testvéreknek beismerésével is igazolást nyert, a tanács tegnap a magánimaháznak feloszlatását, illetőleg bezárását rendelte el.

A famizériák és az iparkamara. Egyik legutóbbi cikkünkben azt irtuk, hogy a debreceni kereskedelmi és iparkamara készséggel igazolja, hogy a fakereskedők a fadrágaság idejében jóhiszeműleg jártak el a közönséggel szemben. Amint megbízható forrásból értesülünk: ez a kérdés az iparkamara előtt nem fordult meg s így nem is került a kamara abba a helyzetbe, hogy ezt igazolja.

Szolgálatközben meghalt rendőr. Tegnap jelentettük, hogy Varga Sándor közrendőr szolgálatközben hirtelen meghalt. A tragikus végű rendőr temetése ma fog végbemenni a közkórházból. A temetésre a rendőrlégénység nagyrészt teljes díszben kivezénylik.

Örült az utóán. Tegnapelőtt este Móra István nevű ember a Kossuth-utcaán örületes rohamokba esett. Mórét, miután hely akkor este a kórházban nem volt, tegnap délután szállították csak be az elmekór osztályra.

Elájult a városházán. Tegnap délelőtt yalami ügyes-bajos dolga miatt járt fenn a városházán Pogácsás Imre 35 éves kőműves. A folyosón azonban hirtelen rosszul lett fogta el és eszméletlen állapotban terült el a földön. Az előhívott mentők Csapó-utcai lakására szállították.

Megmérgezte magát. Gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt állott ma Varga Jánosné bösztörvényi lakos a törvényszék előtt. Mult év december havában történt, hogy Vargáné Imre nevű kis fia a feledékenységből szabad helyen hagyott zsiros szódával telt pohárból ivott, minek következtében pár órai kínlás után meghalt. A törvényszék ezen gondatlanságért a felmerült enyhítő körülmények figyelembe vételével az asszonyt csupán 20 korona pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Ellopott, ruhaneműk. Mult december 4-én Eszéni Albert szekeréről a miképesi uton Papp Sándor pécsi lakos három társával egy csomó ruhaneműt ellopott, ezt ma a törvényszék 7 havi börtönrre, három társát Bene Józsefet, Papp Kálmánt, Sass Ferencet pedig 1—1 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Ladstatter-féle eredeti női modell kalapok megérkeztek. — Kapható egyedül Aszmann Ferenc uri divatüzletében. Debrecen Piac-utca 27. Városi bérház.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Hoholics József ev. ref. 12 éves, Uzabarka Lajos ev. ref. 20 éves, Vinkó Péterné r. kath. 48 éves, Debreczeni Sándor ev. ref. 20 éves, Varga Sándor g. kath. 47 éves, Róth Róza ev. ref. 13 hónapos.

x **KOMÁROMI M.** hangszerüzlete Piac-utca 63. szám alatt feloszlik. Engedélyezett végkiárulás. Zongora, cimbalom és az összes hangszerek még saját áron alól is eladatnak, részletfizetésre is. Ragadja meg mindenki e ritka alalmat. Az üzlet áthelyeztetik Budapestre. Fióküzlet Szegeden.

x Eredeti husvétii öntözők és tojások Mentze áruházában a legolcsóbbak.

x A központi cipő- és kalap áruház telefon száma 435.

NYATOS NYAKKENDŐK FÉKÉTÉNÉL.

Mulatságok.

Köszönetnyilvánítás. A Petőfi-dalkör Március 15-iki ünnepi dalestélyén a Március 15-dike alap javára a következő adományok, illetve felülfizetések történtek: a Debreceni Első Takarékpénztár 50 korona. A Tiszapolgári takarékpénztár 20 korona. A debreceni ev. ref. felső leánynevelő intézet internátusának tanárnői és növendékei 20 korona. A szakáli Mártonffy-család 15 korona. Szabó Kálmán országgyűlési képviselő 10 korona. Komlóssy Arthur elnök, dr. Varga Lajos alelnök, dr. Dóczy Emil ügyész, Thurzó Béla és Komlóssy Lajos 5—5 korona. Dóczy Gedeon és Rónesik Lajos vál. tag. 4—4 korona. Márton Gyula, Polgári József, Ulrich Jenő, Deák Józsefné, Koszorus Kálmán, Gévay Ernő és N. N. 2—2 korona. Nagy Gábor, Alföldy Béla, B. G., Alföldy Mihályné, Erben Tivadar, Dalmy Ferencné, Csige Kálmán, Takács Sándor, Sarkady Ferenc, Szilágyi Ferenc, N. N., N. N., egy körtag 1—1 korona. N. J. 30 fillér. Összesen 175 korona 30 fillér, mely adományokért fogadják a szives adakozók hálás köszönetemet. Ezen alap jövedelme az évenként felmerülő hazafias ünnepélyek — de különösen a Március 15 és Augusztus 2-iki ünnepélyek dologi kiadásainak részbeni fedezésére fordítatik és mivel a szükséglet folytonos, szives adományokat bármily csekély összegben és bármikor szivesen elfogad és köszönettel nyugtáz Márton Gyula a Petőfi-dalkör pénztárnoka.

A szombati gyermekbál. Az egész város minden köreiből páratlan érdeklődés nyilvánul meg úgy a felnőttek, mint a kis apróságok körében a szombati, folyó hó 23-iki gyermekbál iránt, melyet a művészetéről is, a táncoktatásáról is oly előnyösen ismert Perczel Karola, szintársulatunk táncművésznője rendez. A bál pontban este 8 órakor veszi kezdetét, tekintettel a kis bálózók korán bekövetkezendő álomosságára. Miután a kis tanítványok Terpsichore tudományában tett előrehaladásukat kimutatták s még mulattak is, a nagyok veszik birodalmukba a fényes parkettet s táncolnak kivilágos kivilágos kivirradtig. — 2 koronás belépő- és 10 koronás páholyjegyek még mérsékelt számban Molnár Ferenc ur főtéri üzletében kaphatók.

ROSE DEZSŐ

ékszerész
DEBRECEN, Piac-utca, Hungária-kávéház mellett.
Husvétii ajándékok nagy választékban.

MALÁSZ NÁNDOR

ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-árak, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-órákban. Debreczen Piac-u. 24. sz. Fehérlő-szálloda épület.

5/2

Éjszakai hírek.

Malommunkások mozgalmá. Az Első budapesti gőzmalomban tegnap este óta a munkások nem dolgoznak. — A Szemere-utcai malomban tulterhelték a munkásokat és amikor ezek kiségitőket követeltek, az utcáról szedtek melléjük munkásokat. A munkások nem akartak a szervezeten munkásokkal dolgozni, mire Mayer gyáriigazgató elrendelte, hogy az éjjeli munkások első szárnyát ki kell zárni a munkából és a munkásokat ma éjjel rendőri segédlettel távolították el a gyártól. Erre az összes éjjeli munkások felhagytak a munkával és a nap-pali munkások is kijelentették, hogy szolidárisak lévén a éjjeli munkásokkal, a munkát ők sem kezdik meg.

Földrengés. Tegnap délután 4 és 5 óra közt gyöngye földrengést jeleztek a Budapesti Egyetemi Földrengési Obszervatórium műszerei. A wiechert-inga legnagyobb kitérése 2 mm., a többi műszer kitérései oly kicsinyek, hogy nyomaik alig láthatók.

Öngyilkos főkönyvelő. Nehány hónappal ezelőtt történt, hogy Mehelda József, a kisbirtokosok földhitelintézetének főkönyvelője eltűnt. Azóta mindenfelé keresték, de nem tudtak a nyomára akadni. Tegnap este a Várkert-rakparton egy férfi feloszlásnak indult holttestét fogták ki a Dunából. A halott ruhájának a zsebében egy biztosító-intézet által kiállított nyugtát találtak, amely Mehelda József nevére szólott. Ebből azt következtetik, hogy a kifogott halott az eltűnt főkönyvelővel azonos. Meheldát családi viszonyai kergették a halálba. A holttestet kiszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

LEGJOBB SZABÁSÚ INGEK FEKETENÉL

Távirat és telefon.

A kiegyezés.

Budapest, március 21. Félhivatalosan jelentik: Az osztrák közgazdasági miniszterek és szakelőadók ma reggel visszautaztak Bécsbe. Délelőtt 11 órakor Beck báró osztrák miniszterelnök Sieghardt dr. osztályfőnök kíséretében megjelent a miniszterelnökség palotájában, hogy Wekerlével, Kossuthal és Popovics államtitkárral a kiegyezési tárgyalások eddigi eredményéről eszmecserét folytassanak.

Hajsza a gyilkos után.

Budapest, március 21. Herejensztajn orosz дума képviselő tudvalevőleg tavaly merénylet áldozata lett. A gyilkost azóta keresik s ma a fővárosi rendőrség táviratot kapott Pétervárról, hogy a merénylők Budapestben tartózkodnak. A rendőrség keresi őket.

A Lengyel—Polónyi-ügy.

Budapest, március 21. Sélley Barnabás főügyész elutasította dr. Lengyel Zoltánnak Magyar István dr. kir. ügyész ellen tett mellőzési indítványát.

A pápa mint keresztapa.

Róma, március 21. Alfonz király azt a kérelmet intézte a pápához, hogy vállalja el születendő gyermekének keresztapaságát. A pápa külön követel az a választ küldte, a kérését szíves készséggel teljesíti.

Párbaj halálos sebesüléssel.

Szombathely, március 21. Itt ma Hirschmann és Gebhardt hadnagyok párbajt vívtak, amely Gebhardt halálos sebesülésével végződött. A párbaj okát titkolják, állítólag a ségedek sem tudják.

Letartóztattak hatvanhat nőt.

London, március 21. Néggyűlés volt a nők választó joga érdekében A rendőrség hatvanhat asszonyt letartóztatott azért, mert tulságos hevességgel demonstráltak a nők választó joga mellett.

Törvényszék.

Váltóhamisító asszony.

Törvényszéki főtárgyalás.

— március 22.

(Saját tudósítónktól.) A múlt év november 27-én a helybeli Általános Takarékpénztárhoz beállított egy asszony leszámítás végett egy váltóval, melyen Orosz Gáborné és Török Bálint debreceni lakosok nevei szerepeltek. Az aláírások az intézet tisztviselői előtt igen gyanusnak tüntek fel, azért tehát egy szolgát elküldtek a fent nevezettekhez, hogy meggyőződjenek az aláírások valódiságáról, az asszonyt pedig utasították, hogy jöjjön később.

A szolgálta nemsokára visszatért azzal, hogy az állítólagos aláírók nem tudnak semmit a váltóról. Erre azonnal tisztában voltak a banknál, hogy csalóval állnak szemben. Ertesítették a rendőrséget, honnan azonnal a bank helyiségébe kiküldtek egy rendőrbiztost.

Az asszony később megérkezett, de midőn meglátta a rendőrbiztost, rosszat sejtve, kiségett a helyiségből. A rendőrbiztos azonban egy rendőr segítségével elfogta és letartóztatta, mikor is kitűnt, hogy Ballai Sándorné helybeli lakos.

Ezt az ügyet tárgyalta ma a debreceni törvényszék Oláh Miklós elnöke alatt.

A bizonyítási eljárás során az asszony tagadott és azt állította, hogy Orosz Gáborné és Török Bálinttól, akik tartozásuk fejében adták a váltót, származnak az aláírások. Ezzel szemben azonban a bizonyítékok, miket Oroszné és Török Bálint eskü alatt tett vallomása nagyban megerősített, annyira felfezaporodtak, hogy az asszony bűnössége kétségtelen lett.

A vád- és védbeszédek elhangzása után a törvényszék hat havi börtönre ítélte. Az elítélt felebbezést jelentett be.

§ Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Biró Imre debreceni kir. ítélőtáblai irnokot ugyanezen minőségben a máramarosszigeti kir. járásbíróshoz helyezte át.

§ Pályázat. Szüts Miklós dr. törvény-széki elnök pályázatot hirdet a püspökladányi kir. járásbírósnál megüresedett irnoki állásra, melynek összesen 1700 korona a javadalmazása. Pályázni négy hétig lehet.

Csarnok.

A végrendelet titka.

— Regény. —

41

Joconda kisasszony távozott.

— De uram, — felelte Róbert, — attól tartok, hogy visszaélek . . .

— Manóba! csak nem fog a fogadóban lakni, noha Bonneuil derék ember! En barátja voltam du Coudray grófnak és ön pedig unokaöccse, noha nem ismerte is. Holnap majd Toursba vezetem önt.

XIII.

Egy órával később Róbert egy rózsaszínű perzsa kelmével butorozott szobában szabadon engedte át magát a gondolatainak; egy kissé maga is csodálkozott azon, hogy szórakozottabb, semmint a kegyetlen megpróbáltatás után várta volna.

A különös jelenség, mely felzavarta fájalmából, továbbtűnő gondolatokat keltett föl agyában, melyeken át anélkül, hogy észrevenné a vigasztalás eshetőségét, siratni látszott élete rossz fordulatát ebben a kényelmes állapotban, melyben teljesen feláldozhatta magát gyászának.

Jóllehet még szórakozottabbá tették őt Joconda kisasszony zongorájának hozzá halatszó futamai mindazáltal nem is állhatna meg, hogy azokkal az ügyekkel ne foglalkozzék, melyek holnap lesznek végrehajthatók; és valami bizarr nyugtalansággal varta azt a pillanatot, melyben megismeri a végrendelet bensőbb pontjait is.

Amint ilyen gondolkozott volna eszébe jutott az is, hogy voltaképpen végrendeletben ő maga is erre a vén nagynénre hagyta a rokonai miniatúr-árekepecskőit.

Este, miután Joconda kisasszony kilenc órakor már lefeküdt. Guérin Róbert egyedül maradt a polgármesterrel és végre kördezősködhetett családjáról, melyet nem igen ismert.

— Oh! — válaszolá Sarrazin ur, nagyot szippantva pipájából, — bárha nagyon sokat fecsegték is uram, a grófnő, meg a gróf rovására . . . mind ennek lényege én előttem világos . . .

E szavai után szünetet tartott, majd Róbertre nézett szemüvegén által, oly ember módjára, mint ki tudja maga felől, hogy valami fontos dolog szereplője.

— A grófnő tizenöt évvel idősebb volt, mint férje, uram! — tette hozzá, hangsúlyozva szavait, mintha ezzel mindent mondana. — Tizenöt év! . . . A nő nem igen volt szép, de gyöngéd, nyájas, jó!

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Otthonát kellemessé teheti! ha reklám fonográfot vesz
Minden géphez egy próbahenger 4 frt. 50 kr.-tól feljebb.

INGYEN.

MIHÁLY SAMUEL Debreczen, Piacz-utca 30.
Könyvnyomda és papirkereskedés.

242

MELLFÜZŐ
műtermem
magnagyobbítva

a volt helyiséggel szembe,
Piac-u. 61. sz. a.,
utcaára nyíló helyiségbe
helyeztem át,
hol a legujabb eredeti
PÁRISI FAÇON
után szabott mellfűző 6 óra
alatt készül.

Óriási nagy raktár és választék a legolcsóbb
240 árak mellett.

Tisztítás és javítás gyorsan eszközöltetik.

Goldstein Karolina,
Debreczen, Piacz-utca 61. szám.

A Harmat-Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs.

mely teljesen ártalmatlan és
sem higanyt, sem olmot nem
tartalmaz, a legrövidebb idő
alatt megszüntet mindenféle
szepelőt, májfoltot, pattanást, bőr-
atkát, (mitesser) s bőrbajokat.
Kisimitja a ránczosodni kezdő
arczbőrt s azt fehéré, üdévé
teszi. — Legjobb óvszer a szél
és a nap befolyása ellen az
arczra. Nem zsiroz, tehát nappal
is használható. Hatása gyors és
biztos.

Egy tégely Harmat-Crème 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debreczen, Főpiac 31.,
városházzal szemben. 22

Akinek kiadó lakása van,
aki lakást keres,
tegyen közzé egy kishirdetést a
„DEBRECZEN“-ben.

A közelgő

isz. husvétii ünnepekre

üveg-, porcellán-, zománczott
edényeket, mindenféle evő-
eszközöket ajánl

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, Piac-utca 57.

270

Husvétii ajándékok!

Casetták és illatszerek dus választékban.

Manicuer készletek.

LOCSOLÓVIZEK

legjobb minőségben.

Tojásfestékek minden színben.

Háziasszonyok figyelmébe!

Szoba lackok és Parquette fényesítők

külömböző színekben és legjobb minőségben kaphatók

244

RÁCZ HERMAN

„Angyal“ drogueriájában

Telefon 518.

Telefon 518.

Debreczen, Piacz-utca 42. szám.

Szemben a Hungária kávéházzal, Lamprecht palota.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beiktatjuk.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Olcso, kijátszott mesterhegedű azonnal eladó Vörösmarty-utca 11. sz. a. 257

Veszek fél és 1 literes használt üvegeket bármily mennyiségben. **Békés Emil**, Vörösmarty-utca 1. 263

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal **Rózsa Ignácz** női felöltő- és kalap-áruháza, Debreczen, Kistemplombazár. 58

Ajándéknak alkalmas imakönyvek és zsoltárok, díszművek, képes levelező-lap, bélyeg- és emlékek albumok, esimes kivitelű estő dobozok nagy választékban

szolid árakon **Harmathy**

könyvüzletében 52 kaphatók

Fűvészkert-utca 14.

Husvétii képes-lapok óriási választékban leszállított áron!

Lapelárusítók, fiúk, asszonyok, férfiak újságárusításra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Ertekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Eladó ingatlanok. Széchenyi-utca 50. szám és Arany János-utca 59. szám alatt fekvő két ház, mintegy 5000 korona bérjövdelemmel 60,000 koronáért örökön eladó. A vételárból egyelőre 10,000 korona fizetendő, a többi pedig 4 év alatt 6 százalékos kamattal részletekben is törleszthető. — Tócsókert II. járás, 60. szám alatti ház — két magas, új kerítéssel — 2200 koronáért részletfizetésre is ejtendő. — Ertekezhetni Arany János-utca 59. sz. a. a tulajdonossal. 214

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 120

FÖLDVÁRI L.,

„Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik. **Benyáts Emil-nél**, Debreczen, Tisza-palota 54

Kilencz éves, szép szőke kis leányt özvegy édes anyja örökbe ad tisztességes szülőknek. Cim a kiadóhivatalban. 271

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelik betegeknek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerész Debreczen.

Csuz!

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldőjében **Piacz- és Miklós-utca sarok.**

Itt van a tavasz kezdete.

A legújabb divatu nap- és esernyők a legjobb és legtartósabb kivitelben a legolcsóbb árak mellett csakis

Merkler Soma

saját készítményű esernyőgyárában

Piacz-utca 43. szám.

206.

A közelgő

izr. husvétii ünnepekre

üveg és porcellán

edényeket

és mindenféle evőeszközöket ajánl

Blattner József

Debreczen, Csapó-utca 1.

Képkeregetéseket és üvegezési munkákat a legszebb kivitelben és jutányosan eszközöl. 228

Tavaszi női divatújtonságok.

Szines és mintázott kosztüm- és divat-kelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és szines divatnapernyőkben remek választék. Állandó nagy raktár Fekete gyászkelmékben!

SZABÓ LAJOS FIAI

vászon-, divat- és szőnyegáruházában. Mintákkal kívánatra készítséggel = szolgálunk. 198

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Tavaszi kosztüm-szövetek,

Bluz-kelmék, Delinek, Bluzselymek óriási választékban érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-utca 5.

Mintagyűjteménnyel kívánatra szívesen szolgálunk.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR.

Menyasszonyi kelengye

Női divat szövetek

Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

ELSŐ RENDÜ

lóhere-mag, lucerna-mag eredeti quedinburgi répa-magvak, komócsin fűmag, esibehur, búkköny-mag, hanna-árpa jutányos áron kapható 260

Holländer Adolf és Fiai cégnél

DEBRECZEN, Piac-utca 28. szám.